זון אויפגאנג — 6.5.
זון אונטערגאנג — 6.40.

דאס אידישע וואָרט
THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

וועטער:
אממייסטן קלאר און קיל

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

דאנערשטאג, ז׳ תשרי, תרצ״ב

Vol. 21, No. 210. Thursday Sept. 17, 1931.

Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
SEP 28 1931

נייע רעגירונג זאגט אפ זשאבאטינסקים בקשה אריינצולאזן אים קיין ארץ-ישראל

קאלאניאל מיניסטער ענטפערט אויף אנפראגע אין הויז אז עס איז ניט אין די אינטערעסן פון פאלעסטינע צו דערלויבן זיין אריינפאר

(ספעציעלע טעלעגראמע צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

לאנדאן, סעפט. 17 (איטא). — אז וולאדימיר זשאבאטינסקי האט זיך געענדעט צו דער נייער ברטישער רע־גערונג מיט דער בקשה מען זאל אים דערלויבן צוריק אריינקומען קיין ארץ־ישראל, און אז דער קאלאניאלער אפיס, אונטער דעם נייעם קאלאניאל מיניס־טער, רזיק, ה. טאמאס, האט אים ווי־דער אפגעזאגט די בקשה, איז באקאנט געווארן פון א דיסקוסיע פליטס נ י ט צו העלפן . . .

* * *

עס איז אן ענין, וועגן וועלכן איך וואלט בעסער ניט געוואלט ריידן אין דער עפנטלאכקייט, — אבער איך זע, אז מיז וועגן דעם ריידן, און קיין אנדער וועג, ווי די עפנטלאכקייט איז ניטא.

דערצייל מיר מ. א. נרעי אין פאר־בינדונג מיט דער וואָרנונג צו די אידי־שע פארמערס זיי זאלן זיך ניט דער־וועגן צו לויפן אין שטאט, וואס אין דערשינען אין ״דאס אידישע וואָרט״, אז ארום פופצן אידישע יונגעלייט און מיידלעך וואס זיינען געקומען צו לויפן פון די פארמס קיין ווייניפעג האבן אים לעצטנס באזוכט, מיט דרינגנדיקע בקשות פאר הילף.

אייניקע פון זיי זיינען געקומען אליין, אנדערע — מיט זייערע קרובים. די לאנג פון די מיינסטן פון זיי זיי־נען געווען אפגעריסן, חונגעריק און פארצווייפלט.

אחדערע ברעכט עס דאס הארץ צו קוקן אויף זייערע ליידן, און עס וואלט זיך געוואלט זיי העלפן, — אבער ווי אזוי? און ווארום אזא הילף ניט בעראבכט מער שאדן, ווי נוצן?

* * *

ניט נאר אלדערבאסט נרעי, נאר אפילו מעיער וועב אליין קאן זיי ניט העלפן צו קריגן דא ארבעט, ווען 20 טויזנטס אלטע תושבים פון ווייניפעג זיי־נען ארבעטסלאז.

און וואס איז שייך ארבעטסלאזיקייט שטיצע, ניט שוין פון איינענע, און ניט קיין פרעמדע, — פאר אייגענע אויף ניטא נעבנט.

און ווי איז שייך שטיצע, איז פאר אט די אידישע יונגעלייט און מיידלעך, וואס זיינען נאך אלע ״ברינע״, שטארק רייזיקאליש צו ווערן זיך נאך איר, ווייל דאס קען פירן צו זייער דעפארטאציע, באזונדערס ווען מען זאל אויסגעפינען, אז זיי זיינען אנטלאפענע פארמערס!

וואס־דען, זאל מען זיך ווענדן צו די אידישע צדקה אינסטיטוציעס?

זאגן יענע, אז ״עניי עירך קודמים״, — לאקאלע אריטעליט זיינען בילבער, און אויף זיי איז אויך ניטא נענוג, — די אינסטיטוציעס האבן א סך צרות און זייער וויינע בעלט . . .

* * *

ווען אבער עס וואלט דורך א וועלכן ס׳איז קונץ מעגלאך געווען צו קריגן ארבעט פאר אזעלכע, טאר מען עס ניט טאן: אויב זיי קריגן דא עפעס ארבעט, איז דאס אויף חשבון פון אנדערע ארבעטער אדער ארבעטסלאזע. וואס דארפן עס א סך נויטיקער ווי זיי.

די אריטע פארמערס, באזונדערס די אידישע, זיינען איינגעלאדן נאך קיינ־מאל ניט געווען דזיכערער מיט׳ן שטיקל ברויט ווי איצט.

אויסער ״איקא״ וואס האלט אן אויג אויף זיי, קריגן די מוניציפאלי־טעטן גרויסע סומען פון דער רעגירונג צו שטיצן די. נייטבארערפטיקע פאר־מערס, זיי זאלן ניט ליידן קיין הונגער און קעלט.

זיינען אפשר דאס לעצטע שבת׳דיקע אויסגעטראנן. אין אפשר אויף דער לעצטער פאר אוועראלס שוין ניטא וואו צו ליינן קיין לאטעס.

אין אבער די לאנג פון דעם שטאט טיקן ארבעטסלאזן נאך ביטערער, און אים קומט אן פיל שווערער צו קריגן די נויטיקע הילף.

האט קיין פארמער ניט דאס הארץ צו קומען אין שטאט, איבערלאזנדיק זיין זיכערן שטיקל ברויט, אויסער רייזן דעם שטיקל ברויט פונ׳ם מויל פון דעם שטאטיקן ארבעטסלאזן, — אויב ער זאל דאס אפילו קאנען.

* * *

די שטאט איז א יס, אין וועלכן דער איינציקער מענש איז ניט מער ווי א טראפן.

אין שטאט קאן א מענש פאלן אין נאס, און קיינער זאל זיך אפילו ניט אומקוקן.

דוקא אין אזא צייט ווי די איצטיקע, איז די שטאט דאס ערגסטע פלאץ צו זוכן מיטגעפיל. — מעשלאכע הער־צער ווערן פארטעפט און גלייכגילטיק צו ליידן פון פרעמדע.

אין דארף איז נאך יעדער מענש א מענ פאר זיך. דארטן זעען זיך אן מער ענין געלייכן אן ארבעט. מיט דער ווערן פארטעפט און גלייכגילטיק צו ליידן פון פרעמדע.

אין דארף איז נאך יעדער מענש א מענ פאר זיך. דארטן זעען זיך אן מער ענין געלייכן אן ארבעט. מיט דער ווערן פארטעפט און גלייכגילטיק צו ליידן פון פרעמדע.

אין דארף איז נאך יעדער מענש א מענ פאר זיך. דארטן זעען זיך אן מער ענין געלייכן אן ארבעט. מיט דער

דארטן נעמאכט א פאנראם.

מר. טאמאס האט דערויף געענט־פערט, אז לארד פעספילד האט אנגענו־מען זיין באשלוס אין די בעסטע אינ־טערעסן פון פאלעסטינע, און ער האט זייער פארזיכטיק באטראכט די פראגע, אידער ער דאס באשלאסן זיי צו דער־לויבן זשאבאטינסקין צוריקצוקערן זיך אין לאנד.

——(::)——

יערלאכער בית־יתומים "שא־ער" סעפט 29

די ליידיס סאסייטי פון בית יתו־מים בעט אונז צו דערמאנען דעם עולם, אז דינסטאג דעם 29טן סעפ־טעמבער וועט דורכגעפירט ווערן דער יערלאכער "רזשעלי, פרעזוירונ און גראסערי שאווער" פארן בית־יתומים, און די ליידיס סאסייטי בעט יערע אי־דישע פרוי צו קומען און ביישטייערן צו דעם דאזיקן "שאווער".

די דאזיקע אונטערנעמונג ווערט דורכגעפירט בלויז איין מאל אין יאר, און עס איז צו דערוואַרטן, אז די אי־דישע פרויען פון ווינניפעג און ברייט־קאנדע וועלן זיך אפרופן און ברייט־הארציג ביישטייערן פאר די קינדער פון בית יתומים וועלכע האבן נויט קיין אנדערע ווער עס זאל פאר זיי זאָרגן, חוץ זיי — די אידישע פרויען.

דער "שאווער" ווערט פארקומען אין דער גרויסער תלמוד תורה, פלארא און טשארלס סטריט, פון 2 ביז 11 נאכמיטאג.

קאנאדער האנדל איז נעפאלן אויף א פערטל ביליאן דאלאר אין פינף חדשים צייט

אטאווא, אנט., סעפט. 17.— קאנאד־דעם אויסלענדישער האנדל פאר די פינף חדשים פון הייאר האט זיך געענ־דיגט אונגעפט 31טן איז געפאלן אויף $264.071.000 אין פארגלייך מיט דעם וועלכן פעריאד לעצטן יאר, לויט א באר־ריכט פארעפנטלאכט פונם דעפארט־מענט פון נאציאנאלע הכנסות.

די עקספארטן זיינען פאר דעם פע־ריאד געפאלן פון 361 מיליאן דאל. צו 251 מיליאן דאל., און די אימפאר־טען — פון 428 מיליאן דאל. צו 272 מיליאן דאל.

דער הויפט פאל פון די עקספארטן קומט אויף ווייץ, מעל, געטרייד, צייטונג־פאפיר און קופער. אין דעם פינף־חדשים׳דיקן פעריאד לעצטן יאר האט קאנאדע אריינגענומען 75 מיליאן דאל. פאר ווייץ, און דאס יאר — 48 מיליאן דאל. דער מעל עקספארט איז נעפאלן אין 14 מיליאן דאל. צו 8 מ׳ליאן דאל., געטרייד, פון 16 מיליאן צו 9 מיליאן., און קופער, איינער פון קא־נאדעס הויפט עקספארט ארטיקלען, איז געפאלן פון 54 מיליאן דאל. צו 45 מיליאן דאל.

דער פאל פונם האנדלס געלט אומ־

עסטרייכער אנטיסעמיטישע באוועגונג אפגעשוואכט

ווייען, סעפט. 17 (איטא). — דער אויפשטאנד אין דער אראעס פון א צאל פירער ווערט באטראכט אלס טויט־קלאפ פאר דער אנטיסעמיטישער באר־וועגונג אין לאנד.

היינט איז דא אראעסטירט געווארן פרינץ שטארהעמבערג, פירער פון דער "הייימווער" אראנזיאצייע. ווארא־נכמט צו אראעסטירן דר. וואלטער פריעמער, גראף לאמבערט און אלע אנדערע הייימווער פירער זיינען הייינט ארויס־געגעבן געווארן. דער אראעסט פון די פירער ווערט באטראכט אלס פאקטישע קאפיטולאציע פון אלע אנטיסעמיטישע העצערס אין עסטרייך.

נאך 1,800 סי. פי. אר. ארבעטער ווערן ארויסגעווארפן

אכצן הונדערט ארבעטער, באשעפ־טיקט אין די הינע ענערגיען פאסיפיק וועסטאן שאפס, וועלן ארויסגעווארפן ווערן אויפן נאס מארגן, ווען די דא־זיקע שאפס ווערן געשלאסן, לויט א מעלדונג וואס איז נעכטן פארעפנט־לאכט געווארן, אויף אן אומבאשטימ־טער צייט.

די וועסטאן שאפס ארבעטער וועלן אזוי מיילן דעם גורל פון טויזנטער אנדערע סי. פי. אר. ארבעטער, וועלכע זיינען געבליבן אן ארבעט מיט דער ווערן פארטעפט און גלייכגילטיק צו ליידן פון פרעמדע.

אין דארף איז נאך יעדער מענש א מענ פאר זיך. דארטן זעען זיך אן מער ענין געלייכן אן ארבעט. אלן דארטן קאן מען דערווארטן מער הילף.

עס האט דערפאר קיין זינען ניט פאר אידישע פארמערס צו לויפן איצט אין שטאט. וואו די איינציקע הילף וואס זיי קאנען קריגן באזונדערס די סטיקסטע אומשטענדן, איז א ביילעט צוריק.

אין אויב זיי קאנען ניט קריגן דעם בילעט, איז זיי שוין נאר ניטא וואס מקנא צו זיין.

* * *

איך וויל דערפאר דא נאכאמאל נעבן די וואָרנונג צו די אידישע פארמערס, וואס קוקן ארויס אויף דער שטאט, — זיצט רואיק אויף אייערע פלעצער. האט געדולד און ווארט אויף בעסערע צייטן, וואס זיינען יקרנפאלס זיכער צו קומען פאר די וואס פארדינען זייער ברויט מיטן שווייס פון זייער פנים.

אנב-אזרחא
פון מארק

אויב איך ווילט זיך באקאנען מיט אידישע צרות דא ביי אונז, טא רעדט זיך דורך מיט אלדערמאן נרעי. ער איז דא אפשר בעסער באקאנט מיט זיי, ווי ווער ס׳איז אנדערש.

ווייל וואוהין זאל א איד טראגן זיך מיט זיין פעקל צרות, אויב ניט צו משה גרעיגן? איז ער דאך א אידישער איד, מיט וועלכן ס׳איז אויי לייכט צוזאמען צו רודן זיך; איז ער אלעסאל געווען מן איז איצט גרייט צו העלפן, צו דעם אלעמען האבן מיר דאך טאקע אליין גע־האלפן אים מיט אונזער ארבעט און שטימען דערווייל צו ווערן פאר אל־דערמאן!

און אזוי ווי צרות איז איצט ברוך־השם געגען, טראגט מען זיי צו גרעיגן, און זאל ער העלפן!

אבער נרעי איז פארט קיין גאט ניט, און ווי ער זאל ניט גרייט זיין צו העלפן, איז דא א גרעניץ צו זיינע מעג־לאכקייטן.

און, לאמיך צוגעבן, אז עס זיינען דא פאלן, ווען עס איז זיין געוועלשאפטלא־כער און מעשלאכער פליכט נ י ט צו העלפן . . .

* * *

עס איז אן ענין, וועגן וועלכן איך וואלט בעסער ניט געוואלט ריידן אין דער עפנטלאכקייט, — אבער איך זע, אז מען וועט דעם רייזן, און קיין אנדער וועג ווי די עפנטלאכקייט איז ניטא.

דערצייל מיר מ. א. נרעי אין פאר־בינדונג מיט דער וואָרנונג צו די אידי־שע פארמערס זיי זאלן זיך ניט דער־ווענן צו לויפן אין שטאט, וואס אין דערשינען אין ״דאס אידישע וואָרט״, אז ארום פופצן אידישע יונגעלייט און מיידלעך וואס זיינען געקומען צו לויפן פון די פארמס קיין ווייניפעג האבן אים לעצטנס באזוכט, מיט דרינגנדיקע בקשות פאר הילף.

אייניקע פון זיי זיינען געקומען אליין, אנדערע — מיט זייערע קרובים. די לאנג פון די מיינסטן פון זיי זיי־נען געווען אפגעריסן, חונגעריק און פארצווייפלט.

אחדערע ברעכט עס דאס הארץ צו קוקן אויף זייערע ליידן, און עס וואלט זיך געוואלט זיי העלפן, — אבער ווי אזוי? און ווארום אזא הילף ניט בעראבכט מער שאדן, ווי נוצן?

* * *

ניט נאר אלדערבאסט נרעי, נאר אפילו מעיער וועב אליין קאן זיי ניט העלפן צו קריגן דא ארבעט, ווען 20 טויזנטס אלטע תושבים פון ווייניפעג זיי־נען ארבעטסלאז.

און וואס איז שייך ארבעטסלאזיקייט שטיצע, ניט שוין פון איינענע, און ניט קיין פרעמדע, — פאר אייגענע אויף ניטא ניטא נענוג.

און ווי איז שייך שטיצע, איז פאר אט די אידישע יונגעלייט און מיידלעך, וואס זיינען נאך אלע ״ברינע״, שטארק רייזיקאליש צו ווערן זיך נאך איר, ווייל דאס קען פירן צו זייער דעפארטאציע, באזונדערס ווען מען זאל אויסגעפינען, אז זיי זיינען אנטלאפענע פארמערס!

וואס־דען, זאל מען זיך ווענדן צו די אידישע צדקה אינסטיטוציעס?

זאגן יענע, אז ״עניי עירך קודמים״, — לאקאלע אריטעליט זיינען בילבער, און אויף זיי איז אויך ניטא נענוג, — די אינסטיטוציעס האבן א סך צרות און זייער וויינע בעלט . . .

* * *

ווען אבער עס וואלט דורך א וועלכן ס׳איז קונץ מעגלאך געווען צו קריגן ארבעט פאר אזעלכע, טאר מען עס ניט טאן: אויב זיי קריגן דא עפעס ארבעט, איז דאס אויף חשבון פון אנדערע ארבעטער אדער ארבעטסלאזע. וואס דארפן עס א סך נויטיקער ווי זיי.

די אריטע פארמערס, באזונדערס די אידישע, זיינען איינגעלאדן נאך קיינ־מאל ניט געווען דזיכערער מיט׳ן שטיקל ברויט ווי איצט.

אויסער ״איקא״ וואס האלט אן אויג אויף זיי, קריגן די מוניציפאלי־טעטן גרויסע סומען פון דער רעגירונג צו שטיצן די. נייטבארערפטיקע פאר־מערס, זיי זאלן ניט ליידן קיין הונגער און קעלט.

זיינען אפשר דאס לעצטע שבת׳דיקע. אין אפשר דאס לעצטע שבת׳דיקע קלייד אויסגעטראגן. אין אפשר אויף דער לעצטער פאר אווערעאלס שוין ניטא וואו צו ליינן קיין לאטעס.

אין אבער די לאנג פון דעם שטאט טיקן ארבעטסלאזן נאך ביטערער, און אים קומט אן פיל שווערער צו קריגן די נויטיקע הילף.

האט קיין פארמער ניט דאס הארץ צו קומען אין שטאט, איבערלאזנדיק זיין זיכערן שטיקל ברויט, אויסער רייזן דעם שטיקל ברויט פונ׳ם מויל פון דעם שטאטיקן ארבעטסלאזן, — אויב ער זאל דאס אפילו קאנען.

* * *

די שטאט איז א יס, אין וועלכן דער איינציקער מענש איז ניט מער ווי א טראפן.

אין שטאט קאן א מענש פאלן אין נאס, און קיינער זאל זיך אפילו ניט אומקוקן.

דוקא אין אזא צייט ווי די איצטיקע, איז די שטאט דאס ערגסטע פלאץ צו זוכן מיטגעפיל. — מעשלאכע הער־צער ווערן פארטעפט און גלייכגילטיק צו ליידן פון פרעמדע.

אין דארף איז נאך יעדער מענש א מענ פאר זיך. דארטן זעען זיך אן מער ענין געלייכן אן ארבעט. מיט דער ווערן פארטעפט און גלייכגילטיק צו ליידן פון פרעמדע.

אין דארף איז נאך יעדער מענש א מענ פאר זיך. דארטן זעען זיך אן מער ענין געלייכן אן ארבעט. מיט דער

אטאווא, אנט., סעפט. 17.— קאנאד־דעם אויסלענדישער האנדל פאר די פינף חדשים פון הייאר האט זיך געענ־דיגט אונגעפט 31טן איז געפאלן אויף $264.071.000 אין פארגלייך מיט דעם וועלכן פעריאד לעצטן יאר, לויט א באר־ריכט פארעפנטלאכט פונם דעפארט־מענט פון נאציאנאלע הכנסות.

די עקספארטן זיינען פאר דעם פע־ריאד געפאלן פון 361 מיליאן דאל. צו 251 מיליאן דאל., און די אימפאר־טען — פון 428 מיליאן דאל. צו 272 מיליאן דאל.

דער הויפט פאל פון די עקספארטן קומט אויף ווייץ, מעל, געטרייד, צייטונג־פאפיר און קופער. אין דעם פינף־חדשים׳דיקן פעריאד לעצטן יאר האט קאנאדע אריינגענומען 75 מיליאן דאל. פאר ווייץ, און דאס יאר — 48 מיליאן דאל. דער מעל עקספארט איז נעפאלן אין 14 מיליאן דאל. צו 8 מ׳ליאן דאל., געטרייד, פון 16 מיליאן צו 9 מיליאן., און קופער, איינער פון קא־נאדעס הויפט עקספארט ארטיקלען, איז געפאלן פון 54 מיליאן דאל. צו 45 מיליאן דאל.

דער פאל פונם האנדלס געלט אומ־

מערב פרעמיערס וועלן זיך באראטן וועגן העכערן שטייערן און שניידן די אויסגאבן

רעדזשיינע, סאסק., סעפט. 17. — די אן אונטערפראוויניציעלע קאנפערענץ פון די פיר פרעמיערן פון די מערב פראווינצן וועט אפגעהאלטן ווערן אין קאלגארי, אקטאבער 19טן, וואו עס וועלן פארהאנדלט ווערן געמיינ־שאפטלאַ פלעגער צו העבערן די פראווינציעלע שטייערן, אדער אי הע־כערן די שטייערן, אי טיף שניידן די אויסגאבן.

פרעמיער ענדרסאן. האט געמאלדן וועגן דעם פלאן צו דער היגער פרע־סע. די קאנפערענץ ווערט פאררופן אויף דער איניציאטיווע פון דער סאס־קאטשעוואנער רעגירונג.

די פרעמיערן פון מאניטאבא און אלבערטא, ווערט באריכטעט, האבן איינגעשטימט צו באטייליקן זיך אין דער קאנפערענץ. די רעגירונג פון ברי־טיש קאלומביא האט נאך ניט געענט־פערט אויף דער איינלאדונג, אבער עס ווערט דערווארטעט, אז זי וועט זיך אויף באטייליקן אין דער קאנפערענץ.

צוויישן די זאכן וואס וועלן דיסקו־טירט ווערן ביי דער קאנפערענץ וועלן זיין, אויסער די פראגעס פון שטייערן

"עמעס" רופט ווידער צו קריג קעגן די אידישע קלעריקאלן

מאסקווע, סעפט. 17 (איטא). — א נייע קריג קעגן די אידישע קלעריקאלן ווערט דערקלערט אין דער היגער אי־צבעדנע קאמוניסטישער צייטונג "עמעס". די צייטונג דערקלערט, אז זיי, די קלע־ריקאלן, זיינען פארגאנטווארטלאך פאר דעם וואס די אידישע ארבעטער ווערן ניט קיין אטעאיסטן.

די צייטונג ווארפט אבער א טייל פון דער שולד אויף אויף דער שוואכער אנטי־רעליגיעזער ארבעט פון די אידי־שע אטעאיסטן. די צייטונג באקלאגט זיך, אז דאס האט געפירט צו אזא "טרויעריקן צושטאנד", אז נאנצע אי־דישע קאלאניעס זאגן זיך אפ פון צו דער שולד אויף די פעלדער שבת, אפי־לו אין דעם העכסטן סעזאן פון שניט און דרעשן.

מאניטאבער רעגירונג וויל ניט האבן קיין נייע אימיגראנטן

די מאניטאבער פראווינציעלע רע־גירונג איז קעגן אלגעמיינער אימי־גראציע, ביז די איצטיקע אימיגראנטן ווערן פריער ניט אבסארבירט ווערן

אין דעם עקאנאמישן לעבן פון דער פראווינץ, האט פרעמיער ברעקען גע־לאזט וויסן האב. וו. א. נארדאן, פעדער־ראלער מיניסטער פון אימיגראציע.

פרעמיער ברעקען האט דערקלערט, אז דער דאזיקער פארבאט אויף אי־מיגראציע איז אויך אנגעווענדעט אויף די יונגעלייט וועלכע קומען אחער אונ־טער הילף פלעגער.

די שטעלונג פון דער מאניטאבער רעגירונג בנוגע אימיגראציע איז גע־מאלדן געווארן קיין אטאווא אין ענט־פער אויף א נאכפראגע פון מר. גאר־דאן וועלכער עייבנט איצט אז אן אימיגראציע פאליטיק. עגלאבע אנפראַ־געס זיינען געמאכט געווארן צו אלע אנדערע פראווינציעלע רעגירונגען.

——(::)——

פארלארענער לופט־פליער געפונען אין אנ־טעריער ווילדערנישן

פיר־לוקאוט, אנט., סעפט. 17. — טשארלס ה. גארדאן, פילאט אין גע־אלאג, וועלכער איז פארשוואונדן גע־ווארן מיט 29 טעג צוריק אין טאג האט זיך שוין מיאש געווען פון צו געפר־נען אים א לעבעדיקן, — איז פון די עראפלאנען וואס האבן אים געווהט געפונען געווארן ביי די ברענן פון טראוט לייק, אין אנטעריא ווילדער־נישן. זיינע איבערלעבונגען האבן אים ניט געשאדט.

מר. גארדאן איז א פליטעניק פון רעוו. טשארלס גארדאן, אדער ראלף קאנאר, אמריטער ווייניפעגער נאווע־ליסט. אווג. 15ן האט ער פארלאזן פיר־לוקאוט אויף זיין עראפלאן, פירנ־דיק זאגאסאן פאר די מיינערס פון די קאנסאלידייטעד סמעלטערס, אינ׳ם טראוט לייק דיסטריקט, און מער האט מען פון אים׳פון דאן אן ניט גע־הערט.

——(::)——

"הנוער העובד" יאריך סעפט. 26 און 27

אין פארבינדונג מיטן קאמפיין טאס דער הנוער העובד פירט אן אין שטאט היינטיקן מאנאט, ווערט אראנזשירט אויף פרייטאג און שבת, סעפטעמבער 26טן און 27טן א יונגטלאכער חלוצים יאריך אין ציון זאל.

דער לאמיטעט בעט אונז צו מעל־דען, אז ביים יאריך וועט דער עולם קאנען איינקויפן פארשיידענע מציאות, עס וועלן אויך דורכגעפירט ווערן פארשיידענע פארווייל־ונגען, מוזיק, טענץ־אז א. ו. זיי בעטן אלע פריינט־לאכע ארגאניזאציעס צו האלטן פריי די אויבנדערמאנטע דאטומס.

——(::)——

ארעסטאנט נעמט א קורס אין אוניווערסיטעט

קינגסטאן, סעפט. 16. — צווישן די 100 ארעסטאנטן אין דער פריזאן סקול פון דער קינגסטאן פעניטענשערי נע־פינט זיך איין ארעסטאנט, א לאנג־טערמיניקער וועלכער איז אבער נאך יונג אין יאר און ער איז זייער גע־ראטן אויפן געביט פון לערנען.

דער דאזיקער ארעסטאנט האט אנ־נעגעבן אן אפליקאציע אין קווינס אונ־ניווערסיטעט, אז ער וויל נעמען א קורס אין "ארטס". דער אוניווערסי־טעט האט באוויליקט זיין בקשה און די ארבעט וועט צו אים געשיקט ווערן אין טורמע, וואו ער האט שוין פאר־ענדיקט האיסקול.

פארדעכטיקטער אין רויבעריי ארעסטירט געווארן

דאפין, מאנ., סעפט. 17.— טייק לעווינצקי איז ארעסטירט געווארן 14 מייל צו צפון פון גרענדוויו אויפן פאר־דאכט, אז ער האט באראובט דעם עלע־וואטער מאן אין עשוויל די טעג אויף $500 און האט אים אריינגעשאסן צוויי קוילן אין פוס.

די פראווינציעלע פאליציי וואס האט ארעסטירט לעווינצקין האט אים געפר־נען אין א גע׳נגב׳עקן אוטומאביל און בעוואפנט מיט א רעוואלווער.

ראס גרין, דער עלעוואטאר מאן, לינט אין דעם הינן שפיטאל און ער בעסערט זיך.

נאך 25 נאצים ארעסטירט פאר בערלינער עקסצעסן; פאליציי האפט ארעסטירן היטלעריסטישע אנפירער

(ספעציעלע טעלעגראמע צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

בערלין, סעפט. 17 (איטא). — די פאליציי האט ארעסטירט נאך 25 נא־ציס וואס האבן זיך באטייליקט אין די אנטי־אידישע עקסצעסן צוויי נאכטס ראש־השנה.

עס איז שוין מער קיין צווייפל ניט, אז די בערלינער היטלעריסטישע שטור־רעם־טרופן זיינען געווען מאביליזירט פאר אן אטאקע אויף די אידן אין דער דאזיקער נאכט, אין בעת זיי זיינען גע־בערגעפאלן די אידן, זיינען די היטלע־ריסטישע פירער אריומגעפאלן אויבער די גאסן אויף זייערע לוסטסרייבע אור־טאמאביל, אין האבן פארשפרייט די באפעלן פון הויפט־קוואַרטיר צו דער פאַ־גראמשטשיעקס. די פירער זיינען זיך צעלאפן ווען די אידן זיינען אין אונטער־נעקומען, אבער די פאליציי האפט אנ־ארעסטירן זיי נאר אינגיכן.

בערלין, סעפט. 17 (איטא). — באנ־דעם נאציס האבן ווידער אטאקירט אידן אין די בעגנגן פון קורפירשטנ־דאם. זיי זיינען יוד אבער צעלאפן ווי נאר די פאליציי איז אונטערגעקומען.

די שטאטס פארטיי אין די ווינציר־פאליטעט האבן דערקלאגט א פעטיציע צום מעיער, בעטנדיק אים ער זאל אנ־נעמען די נעהערטיקע מיטלען קעגן אַ מעגלאכע איבער׳חור׳ונג פון דער אנטי־אידישע עקסצעסן, וועלכע שעדיגן דעם נעשעפטס לעבן אין שטאט. זיי דער־קלערן, אז די שטאט איז פארגאנטווארט־לאך אז דארף גוט מאכן דעם שאדן פאראורזאכט צו די קרבנות פון דיעקס־צעסן.

בערלין, סעפט. 17 (איטא). — די טיפסטע אנטרוסונג פאר דעם ברוטאלן אקט באגאנגען קעגן אידן אין זייער יום־טוב׳דיקן טאג איז אויסגעדריקט געווארן אינם נאמען פונם אינערן מי־ניסטעריום פונם שטאטס סעקרעטאר אבעג אין דעם מיניסטארישן דירעקטאר קלאוזנער, וועלכע האבן אין דער אפ־וועזנהייט פונם אינערן מיניסטעריום סע־ווערינג אויפגענומען אַ אידישע דעלע־גאציע.

די דערעוונונג פארטרעטער האבן פארזיכערט די דעלעגאציע, אז די דע־

אפאזיציע קריטיקירט שארף די "נאציאנאלע" רעגירונג אין א היציקער דיסקוסיע אין הויז

מאקדאנאלד הערט שארפע באמערקונגען פון זיינע געווע־זענע חברים אויפן חשבון פון זיין רעגירונג

לאנדאן, סעפט. 17.— פרעמיער מאקדאנאלד האט אויף נעכטיקער זי־צונג פון הויז נעמען אויסהערן זייער שארפע באמערקונגען אויפן חשבון פון זיין רעגירונג פון זיינע געווענזענע חב־רים.

יעס האט זיך געהאנדלט מכח דיי גע־שיטענע נעהאלטן אינם פלאס. דער אנאנס וועגן די רעדוציר־טע נעהאלטן האט אריינגערופן אן אומרואיקע שטי־מונג אינם אטלאנטישן פלאס, אזוי אז די אדמיראליטעט האט נעמוזט צוריק־רופן דעם פלאט פון יס אין האפן אריין. ביי נעכטיקער סעסיע האט סער אוס־טין טשעמבערלען, ערשטער לארד פון דער אדמיראליטעט, אנאנסירט, אז די אדמיראליטעט האט איינגעוויליקט צו באטראכטן נאכאמאל די געפאלנטע רעדוקציעס פון געהאלטן און נעמען אין אנבאטראכט די פאלן וואו זיי קא־נען פאראורזאכן שווערקייטן.

דער שטורעם האט דאן אויסגעבראַ־כען. די ארבעטער האבן געפארערט אַ דעבאטע, אבער די רעגירונג האט ניט דערלאזן. עס האבן זיך אבער געשאפן פראגעס פון די ארבעטער ביינקלאך, וועלכע האבן געשאפן אן אומבאקוועמע לאגע פאר דער רעגירונג.

די ארבעטער האבן געפארגעט אויב די רעגירונג וועט פונקט אויף אזא אופן נעמען אין אנבאטראכט די ארבעטסלא־זע וועמעס שטיצע איז געשניטן גע־ווארן. זיי האבן אויך געוואלט וויסן, אויב סאלדאטן און פאליציסטן וועט מען אויך אנפרעגן וועגן שניידן זייערע שכירות. איינער האט באמערקט, אז אייניקע נעהאלטן אין פלאס זיינען גע־שניטן געווארן אויף 25 פראצענט, בעת די נעהאלטן פונם לארד פון דער אדמי־ראליטעט און פון אייניקע אנדערע מיניסטארן זיינען געשניטן געווארן בלויז אויף 10 פראצענט.

נאך 1,800 סי. פי. אר. ארבעטער ווערן ארויסגעווארפן

אכצן הונדערט ארבעטער, באשעפ־טיקט אין די הינע ענערגיען פאסיפיק וועסטאן שאפס, וועלן ארויסגעווארפן ווערן אויפן נאס מארגן, ווען די דא־זיקע שאפס ווערן געשלאסן, לויט א מעלדונג וואס איז נעכטן פארעפנט־לאכט געווארן, אויף אן אומבאשטימ־טער צייט.

די וועסטאן שאפס ארבעטער וועלן אזוי מיילן דעם גורל פון טויזנטער אנדערע סי. פי. אר. ארבעטער, וועלכע זיינען געבליבן אן ארבעט מיט דער ווערן פארטעפט און גלייכגילטיק צו ליידן פון פרעמדע.

אין דארף איז נאך יעדער מענש א מענ פאר זיך. דארטן זעען זיך אן מער ענין געלייכן אן ארבעט. אלן דארטן קאן מען דערווארטן מער הילף.

עס האט דערפאר קיין זינען ניט פאר אידישע פארמערס צו לויפן איצט אין שטאט. וואו די איינציקע הילף וואס זיי קאנען קריגן באזונדערס די נייטבארערפטיקע פון דער סי. פי. אר. סטיקסטע אומשטענדן, איז א ביילעט צוריק.

אין אויב זיי קאנען ניט קריגן דעם בילעט, איז זיי שוין נאר ניטא וואס מקנא צו זיין.

* * *

איך וויל דערפאר דא נאכאמאל נעבן די וואָרנונג צו די אידישע פארמערס, וואס קוקן ארויס אויף דער שטאט, — זיצט רואיק אויף אייערע פלעצער. האט געדולד און ווארט אויף בעסערע צייטן, וואס זיינען יקרנפאלס זיכער צו קומען פאר די וואס פארדינען זייער ברויט מיטן שווייס פון זייער פנים.

KODAK SAFETY FILM